

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedés.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.

Hirdetések és Nyilt tér díja előre fizetendő.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyolcvan év. 1830—1910.

Egész Magyarország egy szívvvel lélekkel ünnepelte augusztus 18-át, dicsőségesen uralkodó, szeretett, ősz királyunk nyolcvanadik születésnapját. Nyolcvan év! A legfényesebb, legmagasabb polcon, de egyúttal felelősségteljes, nehéz munkában eltöltve, próbára tenné, megviselné az emberi mértékkel mért idegzetet, s hogy Magyarország szeretett édes atyja: *I. Ferenc József* oly sziklaszilárdan áll, lelki és testi erőben bővelkedik, ez világosan bizonyítja, hogy *isteni rendeltetés folytán lépett a trónra*, s szinte emberi erőt és kitartást felülmuló odaadással, munkaszeretettel tölti be helyét.

Az ország igaz szívből fakadott ünneplése között, arányaiban eltörpül Fogaras ünnepe és hódolata, de jelentőségben számottevőnek kell lennie. Bármilyen kicsiny pont is Fogaras az országos nagy koncertben, fekvése, lakossága súlyt kölcsönöz neki. Épen ezért a szép Magyarország keleti végvárában, a hazafias, magyar honpolgárok többféle nyelven és más-más templomokban ugyan, de egyformán igaz szívvvel és hódolattal elhangzott imája kedves hangzásu lesz a mi jó istenünk és a mi jó királyunk előtt bizonyára. Súlyt kölcsönöz az ünnepségnak az az örömdetes tény is, hogy a magyarság és a nemzetiségek végre olyan érintkező pontot találtak itt, amely mind a két fél részéről egyetértő és egybehangzó véleményt szült. S nekünk, akiknek együtt kell itt élnünk és halnunk, fontos érdekünk ugyan, hogy más anyanyelvű testvérekkel jó egyetértésben éljünk, de világos dolog az is, hogy a nemzetiségeknek életfeltétele, létkérdése, hogy a számban, szellemben, kulturában magasan felette álló, uralkodó és vezető magyar nemzettel megférni, egyetérteni tudjon.

Amikor tehát mély hódolattal kér-

jük, zengzetes, erőteljes magyar nyelvünkön a mi szeretett, ősz királyunk boldogságát, hosszú életét, egészségét a jó istentől, örömmel tölt el bennünket az a tudat, hogy más nyelvű honpolgárai e hazának, épen olyan őszinte szívvvel esdekelnék királyunk életéért, egészségéért. S boldoggá tesz bennünket az a gondolat is, *„hogy a nemzet és királya, egymást jól megértve, szeretve, s a haza javán munkálkodva haladnak azon az uton, amely a magyar haza ereje, boldogsága és dicsősége felé irányul és abban összpontosul.*

Az augusztus 18-án elhangzott üdvözlő ágyulövések, hódoló feliratok, a városok dísz ülésai, a nagy nap emlékére tett nemes alapítványok, a nemzet legelőkelőbbjeinek üdvözlőváltatai, a királyi család szerető szívének hálája, az egész világ uralkodóinak üdvözlése, egybeolvad a magyar haza keleti határszéléről a fogarasi havasok ajjáról felrepülő hódolattal és mi reméljük, hisszük, hogy *a haza egyik védőbástyájáról, a tulzó románság tengerében folyton erősbbödő magyar hazafias érzés ezen kis oázisáról elhangzó hódolat utat fog találni a király nagy szívéhez, amely szeretetben és atyai érzésben nem tesz kiváltságot, hanem elfér benne a mihozzánk való jóindulat, a sok, más jóézés és kegyesség, szeretet és bölcsesség mellett.*

Hogy ez így van, annak egyik fényes tanubizonyossága a királyi bölcsesség folytán vármegyénk élére állított erőteljes vezető kéz, amely díszére válik vármegyénknek és amelynek itt működése minden tekintetben beigazolja azt a hitünket, hogy törődik velünk a mi jó királyunk, szeret minket, gondol velünk. E fejedelmi sásfészekből hő fohásunkat küldjük tehát az ég urához, hogy áldja meg a mi ősz királyunkat a mindenható, az emberi kor legvégső határig terjedő, hosszú, szép élettel! Csepegtesse fájó sebeire a gyógyulás esodairját, világosítsa meg továbbra is fényes elméjét, tegye fogé-

konnyá szeretettől duzzadó szívét ezután is népeinek baja, keserősége, szenvedése iránt!

Legyen a haza, a mi szép, drága magyar hazánk erős, dicsőséges, gazdag legyen serény, hűséges és adjon biztos támaszt a trónnak, hogy így a magyar haza és lakói fényt és dicsőséget sugározzanak *I. Ferenc József* trónjára, s teljesüljön be a királyok legtrikábban teljesülő, legszebb álma, legyen a mi királyunk egy boldog ország megélegetett nép, boldog királya!

„Lelje népe boldogsága örömet,
Hír, szerencse koszoruzza szent fejét.“

Halmi Gyula.

Nemzeti nevelés.

Lépten-nyomon arra a szomorú felfedezésre ébredünk, hogy az anyák elfeledik a legfénylőbb emberi erényt gyermekeik szívébe oltani. A hazaszeretet hiányzik sok család nevelési rendszeréből.

Ha legalább is minden ötödik magyar nő, vagy férfi igazi magyaros családi légkörből került volna ki, milyen erősek volnánk mi magyarok mindenben. Nem ismernek az ilyen magyar szellemben nevelt emberek az ideken ipartermékeket, nem besülnék többre az idegen művészetet, irodalmat, s erős nemzeti érzelmükből kifolyólag nem tekintenek áldozatnak, ha első sorban a magyar termék mellé állanak.

Az igazi magyaros családi légkörből kikerült egyének asztalán nem a külföldi irodalom harmadrendű termékeinek fordításai hevernének, hanem a magyar költőknek legalább a két utolsó században produkált kiválóságai. Az igaz magyar, mielőtt messze világokba kóborolna, előbb saját hazája nevezetesebb, történelmi eseményekben bővelkedő helyeit, természeti szépségeit keresi fel, ismeri meg. S a nagyozolás, a divathajhászás külföldi fürdőket felkeresni nem ösztönzi, hanem egyszerű, természetességgel az istenáldotta hazai gyógyforrásokat használja egészsége, munkakedve, kedélye fel-frissítésére.

Egyszóval, ha régiebb időkől fogva több magyaros szellem lett volna nevelésünkben úgy ma egy szívvvel-lélekkel magyarok lennének minden kérdésben, s akkor a magyar ipar sem szorulna — árva gyermekként —

INTELLIGENSEBB IZR. CSALÁDHOZ TELJES ELLÁTÁSRA

IZR. GYERMEKEK

FELVÉTELEK.

BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSSAL SZOLGÁL:

HIRSCH MÓR

VASUT-UTCA
5. SZ. ALATT.

alamizsnára. Hát még a mostani szomoru helyzetben is előre törő magyar irodalom hol volna ma? De lenne fejlődöttebb magyar művészetünk is, mert mint fellendült iparu ország: gazdagok lennének és áldozhatnánk a művészetek oltárán, s így előkelőbb helyet foglalhatna el a művészetek között a magyar festészet, szobrászat stb. is.

Az iparművészet meg épen olyan dolog, ami nagy pártolást kíván. Ha magyaros szellemtől áthatva pártfogolnánk a magyar iparművészetet, akkor a magyar művészek anyagi gondoktól menten, nagyobb kedvvel és eredménnyel foglalkoznának, olesőbban is, s így elterjedtebb lenne a magyaros háziberendezés, diszítés, s gyermekeink nem az idegen szellemű, izlésű családi otthonban nevelkednének.

Sajnos, épen abban nem követjük a külföldet amiben legjobban kellene: hazaszeretetében. Pedig mennyiben utánozzuk ugyszólván vakon például a franciákat, angolokat. Csodáljuk nagyságukat, előrehaladottságukat. Pedig ha mélyére nézünk a dolognak, látjuk, hogy fajszeretetünk, nagy együttérzésünk az, ami ilyen gyönyörű eredményeket prodékál.

Mi pedig mindent idegenek után majmolunk és ezért kiveszöben van a híres, régi, magyar eredetiség. Vendégeinket „jurakra“, „soáréakra“, „dinékre“ hívjuk, „menüt“ állítunk össze, s olyan ételeket írunk fel rá, hogy maholnap szótárral a zsebében kell a vendégeknek megjeleniök, hogy tudják mit esznek, csak így vagyunk modern egyének.

Ezzel korántsem azt akarjuk mondani, hogy más nyelvet ne ismerjünk csak a magyart. De igen is állítjuk azt, hogy igazán művelt derék férfi vagy nő csak az lehet, aki elsősorban hazája nyelvét, irodalmát, történetét, művészetét, népének eredeti lelkét, szokásait, hazája vidékeit ismeri, s csak azután szedi magába az idegen országok kincseit.

De az édes anya, egészen kis gyermek

korában oltsa be gyermekébe a nemzeti szellemet. Utilaput a hazánkat előzőnlő francia és német dajkáknak, akit az előkelőség szempontjából *bennének* neveznek, mert az idegen dajka a beszélni most tanuló gyermeket egy teljesen idegen világba, az ő világába vezeti. Idegen nyelven imádkozik a magyar uri gyermek, idegen nemzet játékaikat játsza, idegenül énekel, csodálkozhatunk-e rajta, ha nem erős benne a magyar nemzeti érzés? És mindez miért? Mert kis-korában könnyetben tanul a gyermek idegen nyelvet! Elveszti azonban lelkének nemzeties himporát, azt pedig az iskola, — bármilyen nemzeties irányu a nevelése, nem pótolhatja.

Az anya és az iskola egymás kezére játszó. Sohasem szabad elfeledni, hogy a példa nevel, tehát az anya ne hozzon semmit előtérbe a kis gyermek előtt, ami nem magyar. Kifejezéseit válogassa meg, ne használjon idegen szavakat ott, ahol jó magyar szó is van.

Mi pedig, akik tollat forgatunk s a magyar anyákat ez által, gyermekeikkel pedig az iskolákban érintkezünk, fogadjuk meg, hogy a szép és nemes ápolása mellett a nemzeti szellemet iparkodunk érvényre emelni, s ha a rossz nevelésnek és szokásnak hatalma alatt gyakran tódul ajkunkra, vagy kerül tollunk alá idegen szó, igyekezzünk ezt kiküszöbölni, s gyönyörű nyelvünket az idegen salaktól megtisztítani.

Halmý Gyula.

A nyolcvanéves király. Hódoló felirat.

Az ország minden részében, a négyfolyam bőtermő határain, a Kárpátok alján épenugy, mint a kék Adria partjain ünnepelték az ősz királyt, nemzetünk dicső fejedelmét, a monarkia mindkét államának uralkodóját, aki a XIX. század nemzeteket forgató viharai után

is szerencsés lett a nyolcvan esztendő megérni. Ő a nagyfejedelem, aki nemcsak népeit, de azok alkotmányát is szereti. Nekünk erősebb alkotmányt adott, állami önállóságot és közjogi függetlenséget. Hatvanesztendő uralkodása alatt nemzetünk ugy gazdaságilag, mint kulturális tekintetben egy uralkodó alatt sem haladt ennyire, mint alatta. A történelem tanított minket arra, hogy nemzetünk sok megpróbáltatáson ment keresztül a Habsburgok négy évszázados uralkodása alatt, de ő az egyedüli, aki annyi szenvedés és honfibanat után új életet adott népünknek, szilárdabb alapokra fektette a roskadozó magyar alkotmányt, ezért a magyar nemzet hálával fog gondolni hosszú uralkodásának áldásos eredményeire. Az utókor történelme más perspektívát fog nyújtani, melyen a késői nemzedék uralkodásának összes tényeit oly színben fogja látni, melyben ragyogni fog az ő keze munkája, mert oly feladatot végzett államunk felépítésében, hogy méltán sorolhatják őt uralkodóink nagyjai közé.

Az ország törvényhatóságai, ahol a politikai élet és akarat lüktet és ahonnan a nemzetnek valódi élete fakad dicső királyunk születésének nyolcvanadik évfordulóját hosszú uralkodásához méltó ünnepeket fejtettek ki. Felvidult a nemzet, minden törvényhatóság templommá alakult át, melyet betöltötte a hálaadás imája a nagy uralkodóért, mert az uralkodó családfő élete, a nemzet élete. Királyunk élete saját nemzete életének az ütőere. Hosszu életet élt, nyilván a gondviselés akaratának tekinthetjük. S ezt a hosszú életet a nagy szeretet

T Á R C A

ÁBRÁND.

Irta: Ciróm.

Mintha most is látnám
Alakod előttem
Szeliden rám hajol
Susogja: „Eljöttem.“

Éjjel, nappal mindig
Rólad ábrándozom,
Aranyos leánykám
Szép barna angyalom.

Szivem rejtekébe
Véstem be a képed,
Soha ez életben
Nem felejtlek téged.

Hogy így megszeretlek
Soha sem is hittem,
Én szép gyöngyvirágom
Áldjon meg az Isten.

Fekete pontok.

Irta: Kele Ignác.

A kötél.

Egy gazdag ember, ki sohasem érzett anyagi szükségletet és aki mindig duskálha-

tott a földi javakban a nélkül, hogy kényelmét és zsebet ez érzékenyen érinthette volna, egy napon, midőn reggel puha ágyából felkelt és az ablakon kitekintett, egy szegény elzüllött öngyilkost pillantott meg kertjének fáján felakasztva.

A látvány szokatlansága egy pillanatra megdöbbenetete, de felülkerekedett benne az emberi babona és anélkül, hogy valaki tetét észrevette volna, az akasztott ember nyakáról hosszan lelógó fölösleges kötelet levágta és magához rejtette.

— Ez szerencsét fog nekem hozni; mondá.

Az a tudat, hogy ilyen véletlenül egy szerencsét hozó eszköz birtokába juthatott, kedélyes örömmel töltötte el s ettől a naptól fogva még vigabban, még könnyelműbb módon élt.

Első látszatba tényleg úgy tünt föl, mintha a bünös erejű kötél minden vállalkozásához szerencsét hozott volna; de később valami szertelen pazarlási vágy vett erőt rajta és összes vagyonát eljátszotta.

Ekkor meghasonlott magával és a bünös erejű kötéllel ő is felakasztotta magát.

A víz.

Bár az orvostudományi kar legtöbb tagja a mellett az általános nézet mellett van, hogy a test nedveinek pótlására legal-

kalmasabb és legegészségesebb a tiszta üdítő forrás víz, — egy szegény ember mégis egész életében más elveket vallott és soha egy doktor sem tudta őt lebeszélni arról a csunya szokásáról, hogy ne csak mindig szeszes italt, hanem néha vizet is igyék.

Emberünket már a viznek pusztá látása is oly borzalommal töltötte el, hogy a mosdó vizét is egy-két deci szeszless fertőtlenítette meg, annál kevésbé volt soha hajlandó, hogy egy csepp vizet is igyék.

A víz iránti állandó gyűlölete és az alkohol iránti mértéktelen szeretete: az amugy is szegény sorsban élő embernek nemcsak csekély vagyonkáját tette tönkre, hanem őt magát és szerencsétlen családját is koldusbotra juttatta.

Midőn már annyira sem volt, hogy kiszáradt és alkohol után sóvározó nyákhártyáit egy kis pálinkával felüldithette volna, végtelen lehangoltság fogta el.

Nagy bánatában tehát szokatlan elhatározásra szánta magát. Az egész életén általa oly kimondhatatlanul gyűlölt vízbe ölte magát.

A méreg.

A házas élet nem mindig boldog, noha valamennyi ifju pár, midőn a pap áldásával új fészkebe vonul, kezdettől fogva erre vágyik és erre törekszik.

táplálta és a bölcs kormányzás. Ősz királyunk szerette a népet és annak alkotmányát, ezért ez a nagy szeretet életét hosszúra nyújtotta népének boldogítására, a haladásban és fejlődésben. A győzelem pálmáját a békében kereste a legnagyobb történelmi és politikai forrongásokban népén tiszta szeretettel és alkotmánytisztelettel csüngött. Népeinek mindenkor reális törvényeket adott: II-ik Leopolddal szemben is a legalkotmányosabb uralkodónak tarthatjuk a Habsburgok között. S most, amidőn a patriarchák korát érte el, népe és nemzete nemcsak alattvalói tisztelettel és ragaszkodással, de lelkesedéssel ünnepelte.

Fogarasvármegye közönsége hódoló feliratot intézett a kormányelnökhöz, hogy az tolmácsolja a megye népének háláját és szeretetét nagy uralkodója előtt, mert Fogarasvármegye is, bár messze van az ország szívéből, a régi határőrök loyálisával, nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül leróta háláját a nagy uralkodójának királyi jogara alatt. A vármegye közönségének fekkölt stílusban szövegezett hódoló feliratát alább bemutatjuk:

Nagyméltóságú m. kir. Miniszterelnök Ur!

Kegyelmes Urunk!

Milliók meg milliók szíve dobban meg a mai történelmi jelentőségű napon az öröm és a hála boldogító érzelmei alatt, midőn szeretett jó Királyunk, Ő cs. és kir. apostoli Felsége legkegyelmesebb jó Urunk nyolcvanadik születési évfordulóját ünnepelheti.

Az emlékezetes ünnepből, a mérhetetlen örömből nemcsak a Felséges Uralkodóház tagjai, hanem részt kíván-

nak abból a hűséges alattvalók milliói meg millió, kik a legalkotmányosabb bölcs Uralkodó jogara alatt a zavartalan béke az áldásos munka éveit, évtizedeit szerencsések élvezni.

Az örvendező népek között pedig elsősorban a hálás, a királyához mindig hűséges magyar nemzet az, mely e nevezetes napon a mindenható Istenhez hálát rebeg és buzgó imádság mellett azért fohászkodik, vajha nemes, bölcs és jóságos Uralkodóját az Ég kegyelme még sokáig őrizné meg Szent István ősrégi trónján. Nyolcvan év egy szerény állampolgár életében is fontos és emlékezetes időt jelent, de végtelen a gondviselés kegyessége, midőn nagy birodalmak uralkodóját áldja meg az évek e nagy számával és személyekben dús évtizedek leforgása után mindenkiről tisztelve hálás alattvalók milliói által szeretve tekinthet vissza a lefolyt évek dicsőséges eseményeire és átküzdött viharaira.

Ily ritkán ismétlődő nagyjelentőségű eseményt ünnepel most a dicsőséges bölcs uralkodó és az őt rajongásig szerető, hűséges nemzet!

Magyarország vármegyéi, városai, községei és azok lakossága ezen örökké emlékezetes nagy napon ünnepi díszet ölt magára. Felekezeti, nemzetiségi különbség nélkül siet az Isten házába, hogy a Felséges Király jóvoltáért, egészségeért és boldogságáért, a Felséges Uralkodóház dicsőségeért drága hazánk üdvéért és jövőjeért szívből fakadó imát rebegjen.

Fogarasvármegye közönsége is, mely a Kárpátok alján, az ország szívéből

ugyan messze, de tántoríthatatlan hűséggel, a régi határőrök hagyományos loyálisával ünnepli meg dicsőségesen uralkodó Felséges Királyunk születésnapjának örömteljes évfordulóját, a magyar nemzet leirhatatlan örömeiben igaz alattvalói érzelmeikkel veszen méltó részt és Nagyméltóságodhoz azon alázatos kéréssel fordul: hogy Fogarasvármegye közönségének őszinte alattvalói hódolatát, tántoríthatatlan hűségét és ragaszkodását s ezekből fakadó szeretetét e nagy napon a legmagasabb trón zsámolyához juttatni kegyeskedjék.

Hódolatteljes óhajaink abban pontosulnak össze, hogy az eddig is oly kegyes isteni gondviselés Ő cs. és kir. Felségét dicsőségesen uralkodó Királyunkat szeretett hazánk boldogítására, alattvalói nagy örömeire s a népek millióinak megnyugtására a kultura és békés előrehaladás biztosítására ép erőben, boldogságban, lelki- és testi szenvedésektől megkímélve, az emberi kor legvégső határáig tartsa és őrizze meg.

Fogaras, 1910. augusztus hó 18.
Fogarasvármegye közönsége nevében:
Alispán helyett: **Bisztray József**, s. k. tb. főjegyző.

Értesítők.

Városunk két tekintélyes iskolájának, az áll. főgimnázium és az áll. polg. leányiskolának *Értesítője* fekszik előttünk, amelyekben az igazgatók az intézetek külső és belső életéről adnak számot, a lefolyt 1909—1910. iskolai évben. Mind a két intézet olyan főtényezője Fogaras város és vármegye kulturájának, annyira a szívéhez nőtt ez a két iskola legtöbb embernek, hogy el-

Az egyéni tulajdonságok és a személyes jellem kiismerése után aztán a házaspárok között előbb vagy utóbb kiüt a családi viszály, mely kezdetben a kölcsönösen kiismert személyi fogyatkozásoknak szemre lobbantásával, később pedig a fizikai erőnek egymáson való kipróbálásával köszönt a békés családi fészekbe.

Az egymásnak hűséget és támogatást ígérő párok aztán megváltoztatva eddig vallott nézetüket, oly eszközökön gondolkoznak, mellyel a gyűlölt félnek leginkább árthatnak.

Nem egy szomorú példája fekszik előttünk az ily eszközöknek, melyek gyakran szomorú tragédiával végződnek.

Ismertem én is egy ilyen házaspárt, melyről a következő ballada szól:

A férj egy este vacsorához ül és észreveszi, hogy étele kesernyés ízű, mert az asszony valóban mérget kevert férje ételébe.

Indignálódva lobbantja felesége szemébe:

— Te talán megakarsz mérgezni, hogy ilyen keserű ételt adsz nekem.

— Bátran elfogyaszthatod — felelé az asszony — nem kell féltened hitvány életedet. Nézd az enyém is hasonlóan keserű, mely a tulzott fűszerezés következménye.

A férj gyanakodott s a vacsorát nem

ette meg, hanem egy észrevétlen pillanatban, midőn a feleség rövid időre a szobából távozott, a két tányért kicserélte.

Az asszony ki a cserét nem vette észre, minden gyanakodás nélkül költötte el vacsoráját, ugyiszintén az ember is.

Másnap reggel azonban csodálatosképpen mind a ketten teljes egészségben keltek föl.

A dolog egyszerű magyarázata az, hogy az asszony immunens volt a mérgeg iránt, mert egész életén arzénvő volt.

Ettől a naptól fogva az asszony a csodálatos férj iránt — akin még a mérgeg sem fogott — sokkal engedékenyebb lett és a családi béke önként helyre állt.

A fegyver.

Egy szenvedélyes sportférfinak az volt legkedvesebb szokása, hogy olyan vadászfegyvereket is használt, melyek botba, vagy olyan másféle tárgyakba voltak bele konstruálva, melyet külsőleg a rettenetes eszköz valódi mivoltát eltakarták. Így fegyver volt még lakása íróasztalán álló itató nyomójában is, a miről persze kivüle senki sem tudott.

Az ily különködés persze az ember öltönek csak olyan idejében nyilvánul meg, midőn még ilyen dolgokban kedvét telheti,

a későbbi élet estéje felé aztán az ilyen szokások teljesen elmúltak, sőt egész feledékenységbe is mennek.

Igy történt vele is.

Öreg lett; az erdő-mező vadja nem csalta ki már vadlesni, e helyett otthon gubbasztott íróasztala mellett és irogatta kényelmesen vadász kalandjait.

Egy alkalommal — késő este — szintén „munkáján“ dolgozott, midőn az egyik „kutyanyelv“-re egy nagy tinta csepp hullott rá.

Irtózatos méregbe jött s az itatóst oly erővel csapta a papíron levő tinta pecsétre, hogy az évek óta békésen szunnyadó s itatósba rejtett fegyver is dühbe jött s a gomba gazdát egy jól irányzott lövéssel leterítette.

A furcsa eset mindenki előtt érthetetlen volt, mert az agyonlőtt ember közvetlen környezetében sem pisztolyt sem más fegyvert nem találtak; sem pedig (miután ajtó, ablak zárva és teljesen épségben találtatott) az a gyanu sem merülhetett föl, hogy idegen kéz ülhette volna meg őt.

Csak az itatóst tudta és röhögött magában titokzatos kaján vigyorgással.

kerülhetetlennek tartjuk lapunk hasábjain megemlékezni, ismertetni és méltatni a két *Értesítőt*.

I.

Az áll. főgimn. díszes új palotájának tiszta, jól sikerült fényképe díszíti az iskola tizenkettedik értesítőjének első lapját, amelyet még kilenc más fénykép követ, elénekbe tárva ennek az impozáns keretekben mozgó iskolának minden részét. Majd *Vodráska Vencel*, az intézet történelem tanára állítja elének az iskola történetét világosan, röviden, szorgalmasan egybegyűjtve a keletkezés legkezdetlegesebb stádiumától kezdve a fejlődés adatait, a személyi ügyeket, a statisztikai adatokat, szertárak, alapítványok, tanulók, kirándulások, stb. történetét, szóval a legaprotolikosabb gondossággal alapozza meg, a későbbi korban a gimnázium történetírójának adatgyűjtő munkáját. *Papp István*, a mennyiségtan tanára, szakszerű számadatokban adja elő az épületleírását, beosztását, méreteit, költségeit. E három fejezet után, oly világos és alapos képet nyer az olvasó az áll. főgimn. új épületéről, hogy aki soha sem látta volna is, helyes és tiszta fogalmat nyer róla.

Az év történetéről számol ezután be *Major Károly dr.*, igazgató. A tanári testületben történt változások, az iskolaév megnyitása, az épület, az egészségi állapot, a szertárak, könyvtárak, a segélyezési ügy, tandíjmentesség, a valláserkölcsi nevelés, fegyelem, tanítás, ének és zene, tankönyvek és a tanulókat érintő személyi dolgok felsorolása oly nagy rendszeretettel és pontossággal számol be az érdeklődőknek az iskolában történtekről, hogy a legteljesebb elismerést keltheti mindenikben. Tovább menve látjuk, hogy városunk, számra és szellemi sulyra egyik legtekintélyesebb testülete, a tanári testület méltó, állásának tekintélyéhez és igyekezik a társadalmi, szellemi és közéleti munkából jórészt biztosítani magának. A testület minden tagja élénk részt vesz a hajlamának és tehetségének megfelelő munkából az iskolán kívül is.

A főigazgatói látogatást, majd az iskolai ünnepélyeket írja le ezután az értesítő, majd a tanulmányi kirándulásról, s a Mikszáth önképzőkör működéséről számol be, ahol *Krebsz Ernő* vezető tanár lelkiismeretes munkájának szép eredményét olvashatja az érdeklődő. A szabad lyceumi, valamint az altisztek részére ismeretterjesztő előadások sorrendjét kapjuk ezután, majd a Brassóban lefolyt igazgatói értekezlet leírását, a szülőket fogadó órák új intézményéről, végül az ifjúsági színi előadások és az intézet téli és nyári multságáról ad értesítést ez a bő rovat.

Az intézet személyzete, a munkafelosztás, a végzett tananyag, a használt tankönyvek, a tanszerek gyarapodása kerül sorra ezután, majd a tanulók névsora és érdemjegyei. Az érettségi vizsgálatról külön rovat tudósít, majd a beérkezett, fontosabb rendeletek és a szokásos statisztikai kimutatások következnek, ahol látjuk, hogy rendes tanuló volt 323, kimaradt 11, vizsgát tett 313. Az előző iskolai évben 295 volt, gyarapodás tehát 18. Látjuk, hogy a 313 tanuló közül

csak 5 részesült igazgatói megróvásában, tehát a magaviselet kifogástalan. Általában jeles 16, jó 52, elégséges 178 volt. Elégtelen jegye volt 67 tanulónak. Egytárgyból 26, kettőből 19, többből 22 bukott. Magyar volt 115, német 43, oláh 154, olasz 1. Tehát nem magyar 198. Tandíjmentes volt részben 45, egészben 65. Jutalmat kapott 33 tanuló.

Tanított az intézetben, az igazgatóval együtt 11 okl. végl. r. tanár, 5 okl. h. tanár, 1 tornatanító, okl. ének és zenetanár, 8 hitoktató, 1 egészségktanár.

Örömmel látjuk továbbá, hogy a jutalmak összege, az alapítványok évről-évre szaporodnak, támadnak az iskolának nagylelkű pártfogói, akik belátják és elismerik fontos miszióját.

Végül a jövő iskolai évre szóló utasításokat kapják a szülők, s ezzel végződik a tartalmas, díszes füzet, amely díszre válik az iskolának; *Major Károly dr.*, igazgató ügybuzgóságáról és rátermettségéről tesz tanubizonyítást és örvendetes bizonyítéka *Thierfeld Dávidnak* — a kor színvonalán álló — nyomdájának haladásának.

II.

Hosszabb multja van a másik intézetnek. Az áll. polg. leányiskolának ez már a harmincharmadik értesítője, amelyet *Botta Anna* igazgató elismerésre méltó és közismert egyszerűségével bocsátott ki.

Az első oldalon elismerő és hálás sorokkal bucsuzik Albisi Pánczél Károlytól, a fogarasi ref. egyház néhai első papjától, aki az áll. polgári iskola létesítése körül elvéthetetlen érdemeket szerzett és aki egész munkás életében élénk részt vett magának az iskolát érdeklő ügyekben. Az iskola helyiségéről, személyi ügyeiről, a tantestület működéséről, valláserkölcsről, tanítás-nevelés, egészségügy, hivatalos látogatások, kézimunkatanfolyam, adakozás, kirándulások, alapok, ösztöndíjak, önképzőkör, ünnepélyekről számol be az igazgató, élénk állítva az iskola működését, egész képét. A III. fejezet a felügyeletről tájékoztat, majd a tantestület névsorát kapjuk, mire a tanulók névsora következik.

Az írásbeli dolgozatokat sorolja ezután az értesítő, majd a fegyelmi, rendtartási és egészségi szabályait közli, amely tapasztalatokon alapult, helyes és szükséges, szigorú szakaszokból áll. A statisztikai adatok során látjuk, hogy beiratkozott 125 tanuló, kimaradt 1, meghalt 1, vizsgát tett 123. Magyar anyanyelvű volt 69, német 24, román 27, olasz 1. Kitűnő volt 10 tanuló osztályzata, jeles 28, jó 55, elégséges 11 és elégtelen 14. A magaviselet általában kielégítő volt, amennyiben szigorúbb intézkedésre nem volt szükséges.

Az értesítő — nagyon helyesen — felvilágosítást ad arra nézve is, hogy mire készít elő a polg. iskola. Majd a jövő tanévre ad kimerítő utasításokat az iskola kitűnő igazgatója. Bárki veszi is kezébe, a magyar koronával díszített, *Thierfeld Dávid* nyomdájából kikerült esinos, ügyes kis füzetet, az áll. polg. leányiskola szükségességéről, kiváló vezetéséről, az ott uralkodó rendről és pon-

tosságról szerez magának meggyőződést és meglehetősen teszi le kezéből az értesítőt, azon meggyőződéssel, hogy amíg leányaink ilyen kezekben vannak az iskolában, addig nyugodtan hajthatják le az anyák, gondos fejöket.

H. Gy.

— **Munkatársainkhoz.** Tisztelettel kérjük mindazokat, a kik lapunkba bármiféle közleményt adni óhajtanak, hogy legkésőbb csütörtök estig a kézirat beérkezék, mert a pénteken délután, vagy szombaton beérkező kéziratok már a jövő számra maradnak.

H I R E K.

— **Személyi hir.** Munkájában fáradhatatlan főispánunk e hó 14-én városunkból rövid időre eltávozott.

— **Augusztus 18.** Kárpátokról le az Aldunáig egy kívánság, egy égbe törő éljen dobogtatja ma a magyar szívet s ez az, hogy: éljen a király! A király, ki népeinek hű öre, ki a családi politika mellett mindig megtalálta népeinek országának kívánságát. 80-ik születésnapját üljük ma szeretett királyunknak. Ünnepel az egész ország és kívánja, hogy ez a születésnap ünnepélyt sokszor megünnepelhesse még. A nagy ünnepségek közül, melyek országszerte egyért és együtt történtek ma, városunk is kivette részét együtt ünnepelve az egész Magyarországgal és együtt fohászokodva fel a magyarok Istenéhez, hogy királyunk soká, örökké éljen! Az ünnepi előkészületek szele már hetek óta meglátszott az egész Fogaras városán, mert az ünneplés, az öröm ünnep előkészületeit eltitkolni nem lehet. Vártuk mindnyájan vártuk az ünnepet s im már 17-én megjött. A nemzeti ünnepet magukévé tévén az egyes felekezetek; a magyarok ünnepe 17-én kezdetét vette, mikor is a helybeli zsidó egyház tartott ünnepi istentiszteletet az összes Fogarason ssékelő hivatalos részvétele mellett. Az ünnepélyes istentiszteletnek fénypontját képezte dr. Kelemen főrabbi beszéde, melybe a magyar és zsidó nép király hűségének, fejtegetésével domborította ki azt az évtizedes eszmét, hogy a zsidóság egyedüli védbástyáján mi független Magyarország vagyunk! Este a város szép kivilágítása mellett a 2-ig gyalogezred zenekarának körmenete és szép jótéte fejezte be az előeste ünnepélyt. Ma reggel a városunkban állomásozó katonaság hálaadó és segélyt kérő istentisztelete kezdte meg az ünnepet, részt vett ebben a 2-ik gyalogezred 3 zászlóalja, 82-ik gyalogezred 1 zászlóalja az itthon maradt honvédség és polgári hatóságok. Az ünnepi dísztűz és tábori mise után volt d. e. 9 órakor a református egyház ünnepe. Ez ünnepen Bisztray József főszolgabíró helyettes alispán vezetése alatt részt vett a megye tisztikara s igazán meghatva hallgatta végig Balla ügyvezető református pap lélek emelő beszédét, mely összehasonlítva a zsidók királyválasztásának okait a mai helyzettel igazán találóan fejtegette a mi királyhűségünknek okait. Ez után a r. kath. templomban volt az ünneplés, hol Némethy Antonia, Thierfeld Mór és a r. kath. női dalárda részt-

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólréhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

vételével Gábor Mihály segédpap tartotta meg a hálaadó és segélykérő szent misét. Az istenítisztelet kórusának vezetésében dicséretes szerepe volt Heller Frigyes karmesternek, aki megszokott temperamentumával és ügybuzgóságával most is művészi segínyt nyújtott. Némethy Antonia szolo énekében elragadó bájjal, miszlikus áhitatot gerjesztett a hívők lelki világában. Thierfeld Mór művészi hegedű szolo gyönyörködtették az áhitatos ünnepi gyülekezetet. A lutheránus és görög keleti egyházak szintén megünnepelték a mai napot. Ilyen volt a mi ünnepszünk. Elenyésző kis dolog a nemzet az ország fényesnél-fényesebb ünnepei mellett, de minden szavából, minden mozzanatából kiértett minden magyar egyetlen hő fohásza, hogy éljen, soká éljen a király!

— **A fogarasi szinpártoló egyesület** közli tagjaival, hogy az erdélyrészi II. szinikerület választmányának határozata szerint Fogaras város ezidei téli szini évadja folyó ávi december hó 8-ától 1911. évi január hó 7-éig fog tartani. Kéri tagjait, hogy saját érdekükben vegyék igénybe a részletfizetéses bérletrendszer kedvezményét és a bérletet jegyezzék elő Novák János ur egyleti pénztárosnál. Az idei szezon bérletárai hat részletben fizethetők és pedig aug. szept. okt. nov. dec. és jan. hónapokban.

— **Nyári táncmulatság.** A fogarasi m. kir. állami főgimnázium ez évben érettségizett és a tanuló ifjuság, szokásukhoz hiven folyó hó 14-én, azaz vasárnap tartották meg a Transsylvania összes termeiben műsorral egybekötött nyári táncmulatságukat. Az estély erkölcsileg és anyagilag sikerült, ámbár a várakozáshoz képest nagyon csekély közönség jelent meg. A műsor első pontja Tercet volt, melyet a főgimn. VIII. o. t.-i, Hincz, Lessmann és Várnai adtak elő olyan precizitással és alapos tudással, amely méltán rászolgált az elismerés és tetszés spontán megnyilatkozására. A fiatal művészeknek oly tapsviharban volt részük, hogy kénytelenek voltak még egy darabot játszani. Azután Herschdörfer Hugó VIII. o. t. Petőfinek az „Örült” című költeményét szavalta el, nem mindennapi szini technikával és igaz rátermettséggel, zajos tapsokat aratott. Majd Br. Eötvös József által írt és Stoab Lenárdtól zenésített „Vár és kunyhó” c. melódramát adták elő, zongorán Krausz Paula k. a. elragadva a hallgatóságot briliáns technikára valló s olyan érzéssel, hozzáértéssel és hajszáll finom nüanszirozással előadott játékról; míg a darab elbeszélő részét Wenk Ilonka k. a. szavalta hatásosan, úgy hogy a közönség a lélekzetét visszafojtva hallgatta és az elragadtatás legzajosabb hangjain köszönte meg a ritka műélvezetet. A rendezőség gyönyörű csokrot nyújtott át a két bájos ifju lánynak. Hincz Jenő VIII. o. t. monologot adott elő, a tőle megszokott kedves és fesztelen modorban, zugó tapsokat aratott. Az est clonja, az ifjusági zenekar által előadott zenemű volt, amelyet zongorán

Krausz Paula urleány kísért zongorajátékának művészi kvalitásaival tetőpontra emelve a sikert. A program ezzel véget ért. A fürge ifju rendezőség gyorsan kiürítette a termet, hogy minél előbb rákezdhesse a csárdást, amelyet aztán jókedvvel ropogtattak egészen a hajnali órákig.

— **Kerti hangverseny.** A helyben állomásozó Sándor I. orosz cárról nevezett 2. gyalogezred katona zenekara f. hó 19-én este a „Mexikó” kerthelyiségében a hadastyánok emlékszóbor alapja javára hangversenyt rendezett.

— **Nagy a drágaság.** Mi katonaság után áhitozunk, zörgetünk s mégis ha katonák érkeznek városunkba rögtön azzal fogadjuk őket, hogy stájerolunk, fölemeljük az élelmi cikkek árait. Így most is olyan drágaság uralkodik Fogarason, hogy még a katonaság körében is nagy konsternációt kelt a drágaság. Szolidabb árakat kérünk.

— **Halálhíradások.** Tangermündeni és Kiskapusi özv. Bruszt Ignáczné szül. etédi Jakab Vilma életének 76-ik, özvegységének 18-ik évében. folyó évi augusztus hó 8-án délelőtt 11 órakor hosezas szenvedés után jobb létre szenderült. Halálát Fogarason élő előkelő rokonság gyászolja. Az elhunyt özvegy férje Fogaras vármegye tiszti főorvosa volt. — **Walther Károly** érdemes százsz polgártársunk e hó 17-én váratlanul elhunyt. Halálát széleskörű rokonság gyászolja.

— **Nyugtázás és köszönet.** A fogarasi áll. főgimnázium ez évben érettségizett és tanuló ifjai nyári mulatságán felülfizettek: Dr. Szabó Richárd, Dr. Deáky Loránd, Hermann János, Dr. Kontesveller Károly, Steinburgi Pildner Victor, Schul Henrik 10—10 kor., Dr. Hámsorszky Oszkár 8 kor., Fleissig Gyula, Dr. Rosenberger János, Dr. Schul Albert 6—6 kor., Aladics Emil, Gremspenger Alajos, Dr. Harmath Jenő, Dr. Kaufmann György, Riszdorfer László, ifj. Novák János 5—5 kor., Bisztray József, Szabó Elemér, Taglicht József, Várnai Sándor, Vejda Lajos 4—4 kor., Fleischmann Hermann, Hintz Jenő, Dr. Major Károly, özv. Stuhlreiterné, Zakariás Márton 3—3 kor., Balla Károly, Goldberger Imre, Kincses Elemér, Dr. Lesmann Henrik, Zankó Emil 2—2 kor., Albrich János, Dániel Rezső, Herschdörfer Izidor, Kesztenbaum N., Wazek Adolf, Wenk Ágoston 1—1 kor. Összesen 166 kor., amiért hálás köszönetet mond az ifjuság.

— **Több vendégszeretetet kérünk.** A gyakorlatokra érkező és tovább menő katonák nem valami szives vendéglátásban részesülnek a polgárság részéről városunkban, mert alig kapnak szállást. Kérjük a n. é. közönséget, hogy a hadfiakat részesítsék nagyobb vendégszeretettel, hogy emlegessék meg Fogarast.

— **Új hó.** A napok óta tartó kellemetlen, hűvös időjárás meghozta a maga vendégét, vagyis a havat a havasok tetejére. F. hó 16-án kiderült az ég s valóságos

sveici képet nyújtottak a magas hegyek. A Surul, Negoi, Bulea, Butytán csucok tetejét hómezők borították, melyek azonban az áldott nap hevére másnap elolvadtak. Korán is volna még a zord tél a havasok tetején is, mert csak kell lennie szép és állandó időjárásnak is, a sok zivataros esőzés után. A mi vidékünkön az ősz szokott szép és állandó idővel beköszönteni, mely azután a hóleeséséig megszokott maradni. Reméljük tehát, hogy az esős és hűvös nyár után tündéri szép lesz az ősz.

— **Szülők figyelmébe.** Apák kiknek középiskolába járó fiai vannak, azon panaszszal fordulnak úgy a helybeli mint a fővárosi lapokhoz, hogy fiaik ki vannak téve a vidéki és fővárosi antikváriusok zaklatásainak, kik ilyenkor szoktak körleveleket szétküldeni az ifjuságnak, amelyben ódon iskolakönyvek vételére és eladására ajánlják magukat. Ebben a körlevélben az illető ódondás pontosan felsorolva, hogy a következő osztályokon milyen könyvekre lesz szüksége a kis diáknak s ezeket aztán 30-40 százalékkal olcsóbban adhatják, s azonkívül még egyéb kedvezményeket is nyújtanak. Természetesen a kis diák roppant megtiszteltetésnek veszi a szerinte előkelő és fővárosi antikvárius ajánlatát és siet társai között reklámot csinálni az antikváriusnak, a kis diákok a könyvek olcsósága miatt sietnek rendelkezéseiket mihamarább megtenni, a minek természetesen az lesz a következménye, hogy régi kiadású és teljesen használhatatlan, továbbá bacillusokkal telt könyveket kapnak. Itt csak a közönség jó izlésére, etikai érzésére és főleg az ócska vételéből eredő esetleges hygienikus következményekre lehet apellálni. Az a szülő, aki óva, féltve őrzi a gyermekét minden ragálytól, akkor, amikor a különféle ragályos betegségek ott ólálkodnak minden gyermekek házában, szinte elképzelhetetlen az, hogy épen ócska könyvekkel ugyszólván mesterségesen vigye be házába a ragályt. Jól tudom azt, hogy a szegénység, de még sokkal inkább a tudatlanság szemet huny az ilyen argumentumok előtt, mégis fontos volna erre minden módon a szülő figyelmét ismételtelen felhívni. Mert ha van mód arra, hogy az ócska iskolakönyvek terjedését csökkentjük, az nem lehet más, minthogy folyton és folyton hirdetjük, hogy az ócska tankönyv valósággal csirája a bacillusoknak, hogy az ócska tankönyv a ragályos betegségek egyik legnagyobb terjesztője. Misem bizonyítja jobban ezen állításunkat, mint Erődi Béla főigazgató jelentése, ki a mult esztendei londoni kiállításon résztvett, s amely jelentésben egy olyan kiállított könyvről tesz említést, amelynek egyik lapján a tüdővész bacillusa volt látható. Helyszüke miatt a jövő számunkban azon panaszoló apák leveleit fogjuk közölni, melyek különféle fővárosi és vidéki lapokban megjelentek.

— **Mágnás nimródok.** Károlyi László gróf több más előkelő nimróddal együtt,

A valódi SINGER varrógépek főraktára.

Előnyös részletfizetési kedvezmény, legmesszebbmenő jótállással. Ingyen tanítás gépvarrásban, himzésben u. m.: lapos, homok, aszur, aplikáció, kongre, spanyol, smyrna stb. !! A legkényesebb **fegyverek, varrógépek és kerékpárok** javító műhelye, vadászfelszerelési cikkek, kerékpárok és alkatrészek dus választékban.

SÁRKÖZY JÓZSEF,
puskaműves és mechanikus. (Betalen-utca 4.)

nem f. hó 16-án — mint mult számunkban jeleztük — hanem f. hó 20-án érkezett Felsőporumbáki vadászakastélyába, mert az ujonnan renovált lak csak 18-ára volt készen. A grófnak ott 8 szép szobája van, nagy kényelemmel berendezve s 21-én megkezdik a havasok tetején a zergevadászatot. Már a medvék számára is agyonverték a lovakat s azoknak a husával csalogatják le őket a havasokról a vén mackókat, mert a gróf a fiatalabbakat végig nézi, hogy hogyan esznek, de azután futni engedi azokat. A medve vadászatra a grófnak a kastélyhoz közel van egy magas fán leső helye s onnan várja be s puskázza le a mackókat. A vadászat eredményéről jövő számunkban írunk.

— **Értesítés.** A Páris szálloda omnibusza — mint társas kocsis — ismét rendszeresen közlekedik minden vonatához ki és be. A hajnali vonattal elutazni szándékozók kéretnek elutazásukat Sorea György tulajdonosnál előző nap esti fél 10 óráig bejelenteni — a helyfenntartása végett.

— **Nagyboldogasszony napja.** Nagyboldogasszony napján a helybeli szentferenczenrendiek templomában ünnepélyes istentisztelet volt. Az istentiszteleten K a l a p Ányu, Kalap Edmund a gróf Károlyiak főhercegnének művészi lelkű leánya, konzervatoriumot végzett operaénekesnő Marschessi Matild örökszép „Ave Maria“-ját énekelte. Művészi tehetséggel és elragadó bájjal szépet nyújtott az ájtatos közönségnek. Az istentisztelet zenéi részének kiemelkedő pontja volt Thierfeld Samu a budapesti konzervatorium művész növendékének hegedű solo játéka.

— **A gyanakvó polgar.** Földmivelő népünk nagyon fél az irástól, s minden hivatalos embertől. Egy nemrégén tartott mezőgazdasági statisztikai összeírás alkalmával azt kérde a hivatalnok az öreg tanyai polgárt: — Mi a vallása: Az atyafi néz és hallgat. — Nos, nem érti? Azt kérde megvakarja füle tövét és nagyot köhintve kiböki: — Mán én csak azon a hiten vagyok kéröm, hogy adó lesz ebből!

— **Ki a legény a csárdában.** A falusi nép között még mindig nem is vasárnap, ha korcsmai verekedés nincs. Felsőporumbákon f. hó 14-én, vasárnap délután is nagy összehozálkozás történt a legények között és a sörös üveg volt az argumentum. Az egyik legénynek a telt sörös üveggel beütötték a fejét.

A természetes Ferencz József keserűviz már kis adagokban használva is biztosan és fájdalom nélkül hat. Szemben a legtöbb vásári módon feldicsért s külsőleg bármily tetszetős haszajtó-készítményekkel sem a beleket nem izgatja, sem általános rosszulletet nem

okoz! A valódi Ferencz József-gyógyvíz ideális „természetes“ tisztító hatásánál fogva még **elgyengült emésztő szervek** is alkalmazható, a mi más haszajtó szereknél tilos. Angolország legjelentékenyebb orvostudományi szaklapja, a „Lancet“ ezért a következőben mondja el ítéletét: „A Ferencz József-keserűviz nagy értékű természetes ásványvíz, mely nagy figyelmet és kiterjedt alkalmazást érdemel.“

△ **Ropogós cseresznyét és egrest** étkezésre és befőzésre; ugorkát, tököt, zöld babot, karalábét, cukorborsót, kellkaposztát és új burgonyát vegyesen vagy egyenként 5 kilogrammos postakosaránként 2 kor. 40 fillér, ismét eladóknak előnyarájlanat. Savanyított, hófehér kaposztát mázsáknént hasábbal 8 K-ért szállítja Gyümölcskivitel 24. Csongrádról. Ugyanott házilag kezelt, kétszer szűrött fájborok 100 literenként felelőség mellett kölcsön hordóban 34 koronáért.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése.** Dr. Dobó-jogi szeminárium Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgátaikat szeptember hóban avagy esetleg később akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit már most kikölcsönzi az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégezett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészíti. Tanrendszerét és működését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szemináriumról“ díjmentesen megküldi.

△ **Magas jutalék mellett ügynököket,** utazókat keres ablak-redőnyök elárúsítására **SCHILLINGER SIMON és TÁRSA** ablakredőny gyára, Budapest, gróf Zichy Jenő-utca 16, hová írásbeli ajánlatok és megrendelések intézendők.

Nyilttér.*

A „Fogaras és Vidéke“ tekintetes szerkesztőségének.

Fogaras.

Sziveskedjék alábbi soraimnak „Nyilttér“ rovatában helyet adni:

„Fogarason és környékén az híreszteltetik, hogy az idej országgyűlési képviselő választást megelőző napon én az alsovenicei Serbánpárti választókat megvédégettem, illetve azokat Galacón beszállásoltattam és dr. Serbán ur mellett korteskedtem. Miután ezen rosszindulatu híresztelések minden alapot nélkülöznek, valótlanok, azokat visszautasítom, és azoknak szerzőit — kik alattomban hazudnak, a nélkül, hogy bizonyítékaikkal férfiasan előlépnének — gyáváknak nyilvánítom ki.“

Galacz, 1910. évi augusztus hó 16-án.

Tulbure János,
á. f. jegyző.

* E rovat alatt közzéttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

Hirdetések.

J E L E N T É S ! Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy **cimfestészeti** műhelyemet, Hid-ut-cából Vártér sz. alá helyeztem át. Legjutányosabb árak mellett készítek: mindennemű cimfestészeti munkálatokat, csinos, izléses kivitelű modern cim- és cégtáblákat, nemesi címereket, színházi díszlet festészetet, tükör- és képkeret, valamint díszmű aranyozásokat, üveg cim tábla festészetet, fal és asztalfutókat, emléklapokat és mindenféle reklámokat. B. pártfogást kér **RIGLY JÁNOS** cimfestő.

BOLINDER

:: NYERSOLAJMOTOROK ::
NYERSOLAJLOKOMOBILOK

csak

SZABÓ EMIL és Tsa cónél

Budapest, V., Ferenc-József-tér 6. szám.
(Gresham-palota, a lánchiddal szemben) kaphatók.

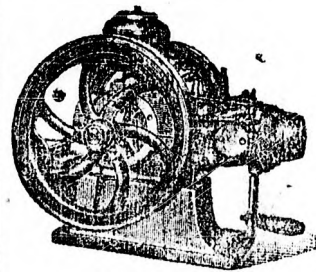
Sürgöncy-
cim:
Szabóék
Budapest.

Telefon
76-48.

SZÍVÓGÁZMOTOROK. BENZINMOTOROK.
CSÉPLŐGÉPEK. MALOMBERENDEZÉSEK.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. !

Telefon:
71-01.

Sürgöncy-
cim:
KLIMAX.

KLIMAX

Nyersolajlokomobilok
az idej csépléshez

még egy pár darab kedvező
feltételek mellett szállítható.

Bachrich és Társa

motorgyár,

BÉCS, XIX. Heiligenstädterstrasse 83.

Mintaraktár és iroda: Budapest, V.,
Szabadság-tér 17. (Főzséde-palota)

FIGYELEM!
„AIDA“ VERGE és „BLUE STAR“ CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIAK.

:: ÓVAKODJUNK ÉRTEKTELEN UTÁNZATOKTÓL! ::

St. Louisi világiállítás 1904. „Grand Prix“

Tisztíts csak

Globus
Fémfiszítókivonafal.
legjobb Fémfiszítő a világon

Jobban tisztít, mint más fémfiszítőszer.

rpád-tér 5. szám alatti
ház anyaga
azonnal eladó.

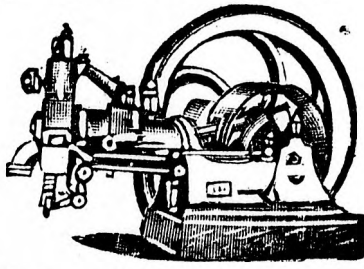
Bővebbet: Thierfeld Dávid könyvkereskedésében.

Költözködés miatt az állami udvarban Gremperger intéző lakásán számfelletti butorok, képek, háztartási cikkek, régi ruhák, kerti székek f. hó 15-ön szabad kézből eladatnak.

Eladó ház. A honvéd-utca 19. szám alatti ház, szép kerttel előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó. Tudakozódni ugyanott!

Zongora hangoló és javító. A bécsi cs. és kir. udvari operaszínház volt alkalmazottja. Szakszerű szolid munka. Zongora hangolás tisztítással 6 kor. Javítások megegyezés szerint jutányosan. ÉBER BERNÁT, Kalapos utca 35. (hid-utca sarok).

Drezdai Motorgyár részvénytárs.
Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert
: legjobb gyártmányu :

Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
MOTOROKAT és
LOCOMOBILOKAT
valamint SZIVÓGÁZMOTOROKAT

Meglepő ujdonság!
Egyetemes generátorunkkal
a tényleges lóerő
óránként csak kb. 1 fill. kerül.
Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Tsa
Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás. : Kedvező fizetési feltételek.

Mélyfúrások
LAPP HENRIK-féle
Mélyfúrások, Bányatelepek és Mélyművek Magyar R.-T.

Iroda: V., Báthory-utca 3. **BUDAPEST** X., Kőbányai-út 45.
Telefon 114-16. Telefon 157-72.

A munka szakszerű kivételért még a legnagyobb mélységnél is a legmesszebb menő szavatosság vállalatik.

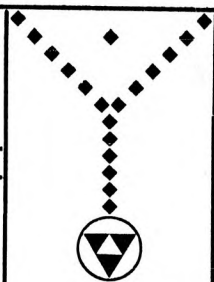
Kútfúrások

IZSÁK BENŐ

KÉSZ FÉRFI-, FIU-
ÉS GYERMEKRUHA
 RAKTÁR.

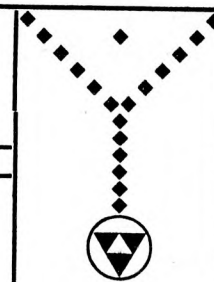
FÉRFI SZABÓ
FOGARAS.

KÉSZ FÉRFI-, FIU-
ÉS GYERMEKRUHA
 RAKTÁR.

AJÁNlja DUSAN FELSZERELT
BEL- ÉS KÜLFÖLDI
DIVAT SZÖVETEIT.

KÉSZ FÉRFI-, FIU- ÉS GYERMEK-
RUHA RAKTÁRÁT NAGY VÁLASZ-
TÉKBAN. Mérték utáni rendelése-
ket pontosan és gyorsan készítik.

OLCSÓ ÁRAK! MODERN SZABÁS!

A hölgyek tudják legjobban
mily fontos a
SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.
Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem
elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves
legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arc-
bőre tiszta legyen.
A nők tudják ezt és ezért nagy gondot for-
dítanak az arcbőr ápolására, a szépség fen-
tartására és emelésére.

A FÖLDES-féle
Margit-Crème

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat
után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szep-
lőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üdíti
és hatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ár-
talmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és
a szépséget megőrző hatását pedig fényesen
bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Aus-
stellung für Moderne Gesundheits u. Schön-
heits „flüge“ nagy aranyérmét és diszokleve-
let nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 Kor.
Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.
Kapható Fogarason: Hermann P. János,
Dr. Kontesveller K., Steinburg A. Pildner
gyógyszertárakban.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobílok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóherő-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszalógépek,
marokrakó- és kéveköttő-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-
vágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egye-
temes aczélekék, 2- és 3-vasú ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Az Olla több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

OLLA Gummi. A
tudomány mai állása szerint beigazolhatólag legjobb létező Gumióvszer

Szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Két évi jóállás. Ára tucatonként 4, 6, 8 K.

Kapható az ország minden gyógyszerárában és jobb drogeriákban.
FOGARASON: Steinburgi P. Frigyes, Hermann J., és Dr. Kontesveller Károly urak gyógyszerárában.

Követelje azonban, hogy szállítója önnek csakis »OLLA«-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű utánzatot, mint ép oly jót feldicsérni.

Az elárúsítók helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummigyár Wien, I/184. Praterstrasse 57. Eredeti mintagyűjtemények 12 darab Kor. 5—

MINDENÜTT KIPRÓBÁLD!

JOL JAR
HA VALÓDI
PALMA KAUCSUK SAROK
VAN CIPOJÉN

ROSSZUL JAR
HANEMÜGYELA
VÉDJEGYRE
TESSÉK KIPRÓBÁLDNI!

Egy butorozott különbejárta szoba azonnal kiadó. — Bővebbet SCHUL BÉNINÉL, Görög-utca 30. sz.

Ügynökök keresetnek.

Ügynökök keresetnek.

EREDETI

CHRISTOPH
benzín szivógáz-motorok, lokomobilok és
NYERSOLAJ-MOTOROK
ma az első helyen állanak.
A „CHRISTOPH” név garancia.
75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket!

DÉNES B. motorspecialista
:: cegtől ::
BUDAPEST, V., Lipót-körút 15.

Czell Frigyes és Fiai

bortermelők és bornagykereskedők, MEDGYES.

Legjobb beszerzési forrás valódi erdélyi természetadta tiszta
!! HEGYI BOROKBAN. !!

Hordókban és palackokban!

:: KITÜNŐ SAJÁT TERMESÜ ÉS VÖROS BOROK. ::

Hirdetések

jutányos áron felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

3 utcai szobából álló

I. EMELETI LAKÁS

megfelelő mellékhelyiségekkel

**október 1-től
kiadó.**

Bővebbet:

Hermann gyógyszerárban.

Figyelem!

Figyelem!

Özv. Engel Vilmosné

gőzerőre berendezett festő- és vegyi tisztító intézete, FOGARASON.

Elvállalja:

téli kabátok, felöltők, női- és férfiruhák, egyenruhák és keztük vegyi tisztítását és festését. A ruhaneműek felbontatlanul, béléssel együtt festetnek és tisztítottatnak. A vasalás a tisztításhoz és festéshez hozzátartozik.

Pontos és gyors kiszolgálásról mindenkit biztosítva, támogatást kér:

Özv. Engel Vilmosné.

Fióközetek: Nagyszeben, Brassó és Kőhalom.

Házasulandók figyelmébe!

Jegygyűriük, más ajándék-tárgyak!

Részletfizetésre

A legelőnyösebb bevásárlási forrás!

OMEGA órák, arany, ezüst és acélban.

SCHAFFHAUSENI órák,

arany- és ezüstben. — BIZONYÍTVÁNYOKKAL ELLÁTVA!

Nagy választék:

Arany-, ezüst- és China-ezüst tárgyakban. Ütő- és ébresztő-órák. Grammotonok és lemezek a legujabb fölvételekkel.

ROSENBAUM JÓZSEF,

ékszerész és műorás üzletében szerezhető be.

FOGARAS — Ferencz József-tér 17. szám.